

fundet disse Kullejer, men Udbyttet bør da ogsaa blive deroppe og komme den grønlandske Befolkning og Handelen til gode. Der kan imidlertid være andre Ting deroppe, som kunne være indbringende, og da maa det ligge i Ministerens Haand at give Handelen Ret til at udnytte saadanne andre Erhvervskilder eller at give dem i Koncession til andre, hvilket i øvrigt allerede nu sker. Der er nu 2 Koncessioner deroppe, der er en Kryolitkoncession og en Grafitkoncession. Jeg maa sige, at jeg er ikke nogen særlig Ven af Koncessioner, jeg ønsker helst, at saadanne store Erhvervskilder skulle drives af Staten; og her kunde Statsdriften jo etableres gennem den grønlandske Handel. Men det er maaske ikke muligt, og saa vil jeg heller ikke modsætte mig, at det sker paa anden Maade. Kun vil jeg stille den Fordring — og det er det, vi gøre i Ændringsforslagene — at hvis der skal gives Koncessioner, bør de gives ved Lov. Det har jo allerede tidligere været omtalt her i Folketinget, at man var misfornøjet med den Maade, hvorpaa Koncessioner uddeltes, og man krævede den Gang, at i hvert Fald skulde Regeringen, forinden den fornyede en Koncession eller gav en Koncession, forhandle med Finansudvalget derom. Det er imidlertid ikke sket efter Systemskiftet; man har fra Regeringens Side givet Koncessioner uden videre, og vi hernede i Folketinget have slet ikke vidst noget derom. Ændringsforslaget tilsigter altsaa en Begrænsning med Hensyn til Udgivelse af Koncessioner, idet vi mene, at saadanne Koncessioner kun bør gives ved Lov, og at vi her i Folketinget bør vide Besked med, hvorledes disse Koncessioner gives, til hvem de gives, og om de burde gives, eller om ikke Staten selv gennem Handelen bør udnytte disse Erhvervskilder.

Vi have med Villie ikke villet røre ved Havet, og det betragte vi som en Selvfølge, at der ikke maa gives Koncessioner paa Udnyttelse af Havets Rigdomme, thi Havet er jo det eneste Sted, hvor Grønlanderne kunne hente de Produkter, som hele Nationen skal leve af. Det bør derfor være Nationens, og der bør ikke gives Koncessioner paa noget paa dette Omraade. Det have vi ikke ment at behøve at omtale, idet det følger af sig selv, at paa

dette Omraade skal der ikke gives Koncessioner til fremmede, det skal være Grønlandernes Ejendom.

Jeg skal dernæst tillade mig at omtale nogle Ændringsforslag, som det Mindretal, jeg tilhører, stiller i Forening med et fjerde Medlem af Udvalget, nemlig det ærede Medlem fra Ringsted (Zahle). Der er enkelte af disse Ændringsforslag, som jeg bliver nødt til at omtale. Til Ændringsforslaget under Nr. 3, som jeg omtalte før, og som gaar ud paa, at Kommunerne skulle træffe Foranstaltninger til Ungdommens Oplæring i praktisk Erhvervs virksomhed, have vi stillet et Underændringsforslag, som gaar ud paa, at Staten bør yde Tilskud til denne Oplæring ved Bevilling paa de aarlige Finanslove. Vi mene, at for det første er det jo Erhvervslivet, der her er Tale om, og overfor Erhvervslivet her i Danmark stiller Staten sig jo ret kulant, og vi fra vor Side have ikke alene aldrig gjort Indsigelser mod den Støtte, som Staten har ydet til Erhvervslivet her i Danmark, men have tværtimod tilskyndet til en saa stor Støtte som muligt til Erhvervslivet. Jeg skal saaledes nævne, at vi støtte i det hele Landbruget og særlig Landbrugsskolerne, vi støtte de tekniske Skoler, hvor Ungdommen faar Oplæring baade i Haandværksdrift, i industriel Henseende og med Hensyn til Landbruget. Det forekommer mig, at allerede af den Grund burde man yde Støtte navnlig til et saa fattigt Folk som Grønlanderne, og naar man vil have noget ud af det, bør man fra Statskassens Side yde Støtte til denne Virksomhed. Thi det staar nu, som jeg allerede har sagt, i en anden Belysning end den Gang, jeg foreslog det indført i Skoleloven, hvor det rimeligvis ikke vilde medføre væsentlige Udgifter; nu er det et Paalæg til Kommunerne om at udfolde denne Virksomhed, og dette kan neppe finde Sted uden at koste Kommunerne noget.

Men det er jo ikke den eneste Grund til, at vi have stillet dette Forslag, at man overhovedet vil støtte Erhvervslivet deroppe. Der er ogsaa andre væsentlige Grunde, og jeg vil her navnlig fremhæve en Grund, og det er den, at hvorvel vi anse Sælfangsten for at være det bærende Erhverv i Grønland og for at være det